

Årsrapport Færder kirkelige fellesråd 2019

Innhold

Kirkelig fellesråds mandat og sammensetning	1
Personal	2
Økonomi	4
Barnehager	5
Bygninger – Eiendommer	5
Gravplassforvaltning.....	7
Samvirke mellom kommune og kirke.....	8

Kirkelig fellesråds mandat og sammensetning

Kirkelig fellesråd er et organ som opptrer på vegne av soknene, jf Kirkeloven, § 5, første ledd. Fellesrådet skal ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen, fremme samarbeidet mellom menighetsrådene og ivareta soknenes interesser i forhold til kommunen.

Fellesrådets konkrete oppgaver er nedfelt i Kirkeloven, § 14:

Administrasjon, personalforvaltning, økonomi, samt forvaltning av kirker og gravplasser.

Fellesrådet har hatt følgende sammensetning i 2019:

Representant for	Medlem	Varamedlem
Hvasser menighetsråd	Thomas Bell Marit Monsen	Olga Marie Bøe Trine Øyen
Nøtterøy menighetsråd	Ellen Elisabeth Wisløff (leder) Trond Kristiansen	Irene Grytnes Anne Norheim Rød
Teie menighetsråd	Marit Handeland Viggo Andreas Emdal	Aud Evensen Jan Stiegler
Tjøme menighetsråd	Pål P. Syse (nestleder) Svein Ringøen	Anette Slåtto Nils Jakob Møyland
Torød menighetsråd	Elisabeth Aasland Marit Krokeborg	Janne Hansen Bjørn Saga
Kommunes representant	Muctarr Koroma	Martin Handeland
Sokneprest	Tom Olaf Josephsen	Marta Botne

Fellesrådet har hatt 6 møter, behandlet 45 saker og hatt en rekke referat/orienterings saker til drøfting. I forbindelse med juni møte var det befarig av Tjøme kirkegård søndre del og Tjøme kirke utvendig. Flere saker kommenteres under relevant avsnitt. For øvrig, av saker KF har vært engasjert i, nevnes følgende:

- *Uttalelse til gatebruksplan på Teie* – er besvart med fokus på hvordan foreslåtte endringer vil påvirke kirkelig aktiviteter og barnehagens drift.
- *Forslag til ny trossamfunnslov og vedtatt kirkeordning*. Presentasjon i møte av forslag til ny trossamfunnslov og kirkens fremtidig intern organisering og oppgavefordeling «kirkeordning».

Ny trossamfunnslov trer antagelig i kraft fra 01.01.2021. *Loven* er en kort rammelov som erstatter blant annet kirkeloven, lov om truedomssamfunn og ymist anna og lov om tilskott til livssynssamfunn. Rammelovgivning for Den norske kirke inngår som et kapittel i loven.

Kirkemøtet har vedtatt ny kirkeordning som gir en *regelsett* for Den norske kirkes intern organisering og oppgavefordeling som trer inn når kirkeloven avvikles. Kirkeordning viderefører i hovedtrekk bestemmelser i dagens kirkelov.
- *I tillegg har fellesrådet blitt forelagt økonomirapporter og budsjettoppfølging iht økonomiplanen for både drift, vedlikehold og rehabiliteringsprosjekter.*

Kirkelig administrasjonsutvalg er KF's partssammensatte utvalg for behandling av personalpolitiske spørsmål; - saker som gjelder forholdet mellom arbeidsgiver og de ansatte. Utvalget er sammensatt med tre representanter fra fellesrådet og to representanter fra arbeidstakersiden. Det har vært holdt fire møter i 2019 med 15 saker behandlet.

Lederforum er et uformelt organ uten spesifikt mandat og fungerer som koordineringsorgan mellom de fem menighetsrådene. Det avholdes seks til åtte møter i året for lederforum.

Kirkevalg for perioden 2019-2023 er gjennomført samtidig som kommunevalg. Totalt i Færder var det ca. 14 % av alle stemmeberettigede som avga sin stemme til menighetsrådsvalget. Nye menighetsråd trådte i kraft 1.november og nytt fellesråd 1.desember.

Nye rådsmedlemmer har deltatt på menighetsrådsopplæring i Teie kirke i november sammen med Tønsberg domprosti og Nord Jarlsberg prosti. Tunsberg bispedømme samt lokale kirkeverger har stått for arrangementet. KA arrangerer fellesrådsopplæring i januar.

Personal

Færder kirkelige fellesråd har pr 31/12 2019 arbeidsgiveransvar for 49 ansatte (faste), tilsvarende 36,01 årsverk. I fellesrådsområdet er det i tillegg ansatt fem prester.

Stillingstype	Stillings-	Antall personer		Finansiert av
	ressurs %			
<i>Prest (ansatt av bispedømmerådet)</i>	500	5		<i>Den norske kirke (sentralt)</i>
Diakoni	230	3	*	Delt
Kirkemusikk	460	5	**	KF
Undervisning	100	2		KF

Barn og ungdom	70	3		KF
Trosopplæring	185	4		Den norske kirke (sentralt)
Kirketjenere, inkl renholder kirke	315	7		KF
Renholder Bms	20	0	**	KF
Kirkekontor	530	8	****	KF
Eiendom/Vedlikehold / vaktmester	155	3		KF
Gravplasser	345	4		KF
Barnehage, Teie kirke	910	11		egen drift
Åpen barnehage, Torød kirkestue	90	2		egen drift
Teie kirkes Hår og fotpleiesentral	25	1		egen drift
Stellavtaler	166	4		egen drift

* Delt finansiering. 1,8 stillinger finansiert gjennom rammeoverføring Færder kommune. 0,5 stilling finansiert gjennom tilskudd fra Den norske kirke (sentralt)

**Finansiering Kirkelig fellesråd KF betyr midler gjennom rammeoverføringen fra Færder kommune

*** Arbeidet har vært utført av Nell Renhold/Support Service Partner

**** 0,3 årsverk er knyttet til en midlertidig stilling til informasjon. Lønnes av fondsmidler.

Området som Færder kirkelig fellesråd dekker, har et høyt aktivitetsnivå. I tillegg til de ansatte er det viktig å nevne de mange frivillige som gjør en stor innsats. Disse arbeider alene og sammen med ansatte om ulike prosjekter og tiltak. Menighetene må fortsette arbeidet med å ivareta og initiere frivillig innsats.

Personalendringer i løpet av året:

Administrasjon:

En prosjektstilling som informasjonsarbeider i 30% er inkludert fra februar til desember som har hatt oppgaver knyttet til informasjonsarbeid og digital kommunikasjon.

I forbindelse med at konsulenten på kirkekontoret (regnskap og gravferd) pensjonerer seg 31.01.2020 er det i desember 2019 ansatt en ny konsulent. Konsulent stilling er gjort om fra 100% til 80% og resterende 20% stilling er økt hos en annen administrativ ansatt. Gravferdsoppgaver er fordelt mellom stillingene.

Kirkelig virksomhet:

Ifm etablering av Færder kirkelige fellesråd ble det opprettet kirketjener stilling i Tjøme og Hvasser slik som i øvrige kirkebygg i Færder. Etter to år er erfaring at stilling er underdimensjonert sammenlignet med øvrige kirketjener stillinger i Færder og ledige stillingshjemler disponeres til å utvide stillingen med 10 %, totalt 60 % stilling som kirketjener Tjøme og Hvasser.

Digital HMS system er etablert og alle ansatte har fått opplæring i bruk av systemet. Dette var tema for intern fagdag, samt risikovurderinger og handlingsplaner, informasjonsarbeid i Færder og statistisk utvikling og trender i kirkelig sektor.

Økonomi

Kirkelig fellesråds økonomiske ansvar omfatter lønnsutgifter, utgifter til drift og vedlikehold av kirker og gravplasser samt administrative utgifter for menighetsråd/fellesråd og prestekontor. I samsvar med kirkeoven er kommunen pålagt å stille økonomi til disposisjon ved direkte bevilgninger eller gjennom kommunal tjenesteyting. Bevilgede midler betraktes som rammebevilgning og disponeres av KF.

Den kommunale rammebevilgningen til kirkelige formål i 2019 er på kr 19 993 000. Verdien av tjenesteytingsavtalen er beregnet til kr 849 820 i tillegg.

Regnskap 2019 for kirkelig fellesråds andre driftsår i Færder viser et mindreforbruk på kr 1 558 017. Begge barnehager har hatt merforbruk i 2019 (til sammen kr 135 162). Barnehagenes virksomhet omtales adskilt fra mindreforbruk for kirkelig virksomhet.

Mindreforbruk skyldes lavere lønnskostnader relatert til pensjon og sykepengerefusjon (ca. 700 000), lavere driftskostnader (ca. 400 000), og økte inntekter (ca. 500 000).

Lønnskostnader, driftskostnader og inntekter

Lønnskostnader inklusiv arbeidsgiveravgift og pensjon beløper seg til 17 054 000, ca 330 000 høyere enn budsjett. Mens lønnskostnader er totalt høyere enn budsjettet veier *refusjoner for sykepenge* (kr 873 000) og *refusjoner* fra menighetsråd og andre (relatert bl.a. til lønn utbetalt fra fellesråd, kr 150.000) mer enn opp for overskridelsen. Til sammen er netto effekt kr 693 000 mindre kostnader enn det som var budsjettet. Enkelte sykemeldinger er uforutsigbare og ikke kan løses med vikar på kort- eller mellomlang sikt. Til andre er det satt inn vikar for å løse bestemte oppgaver (dekker en del av vakansen), men ikke å gå inn i lenger sikt planlegging og kontinuerlig arbeid. I 2019 var det to svangerskapspermisjoner samt flere lenger sykemeldinger som bidrar til refusjonen.

Driftskostnader summerer seg til et mindre forbruk ca. 390 000 kr. Mange poster bidrar til dette. Vesentlige avvik (poster med over 50 000 avvik fra budsjett) er kjøp og leie av maskiner kr 125 000 (gravferdsrelatert) og materialer til vedlikehold kr 60 000. For øvrig er det generelt lavere kostnader enn budsjettet på flere forbruksposter. Andre nevneverdige poster er kremasjonsavgift og strøm. Begge er vanskelig å prognostisere. *Kremasjonsavgift* kostnader var kr 40 000 mindre enn budsjett, totalt kr 1 022 000. 2018 *Strømkostnader* var ekstremt høye (792 000) og lenge holdt seg på et høyt nivå i 2019. Kr 732 000 ble sluttsummen i 2019 (i tråd med budsjett), lavere enn året før men fortsatt høyt. *Telefoniavtale* ble reforhandlet i 2019 som resulterte i en besparelse på kr 20 000 på årsbasis. Oppsummert er driftskostnader noe lavere enn forventet relatert til mindre forbruk på forbruksmateriell, at det ikke er kjøpt dyre maskiner eller utstyr til gravferdsvirksomhet, og at det er fortsatt litt penger på vedlikeholdsbudsjett ved slutten av året.

Flere poster bidrar til at det er også mer inntekter enn forventet i 2019, ca kr 500 000. Vesentlige poster omtales her. *Inntekter til gravfesteavgifter* utgjorde totalt kr 1 686 000 i 2019, som var kr 180 000 mer enn budsjettet. Antall festeavtaler som forfaller hvert år

varierer. Om fester av en grav viderefører feste og beholder graven etter festeperioden er valgfritt, og det er vanskelig å prognostisere hvor mange vil takke ja til videreføring av feste. I 2019 er det mange som har valgt å videreføre gravfesteavtaler. *Renteinntekter* er en god del høyere enn budsjettet, kr 150 000. Fondsmidler tilknyttet menighetsrådsvirksomhet ble i 2018 overført fra fellesrådsregnskap til menighetsrådsregnskap og erfaringstall for renteinntekter har derfor ikke vært godt nok for budsjetteringsformål. Inntekter knyttet til utleie av kirker og kirkelig bygg er også kr 70 000 høyere enn budsjettet, tilsammen kr 446 500. Utleie til private / eksterne arrangementer og til kirkelige handlinger er inkludert her. Ca. kr 60 000 merinntekter kommer fra avgifter knyttet til kirkelige handlinger (vigsler og gravferd) for personer bosatt utenfor Færder. Mange av inntekstpostene her varierer fra år til år ettersom det gjelder enkeltstående tjenester eller individuelle valgfrie avtaler.

Regnskapet for 2019 avsluttes i null ved at overskudd avsettes til balansekonto i påvente av revisjon og godkjenning av fellesrådet, for videre disponering. Fondsoppstilling med saldo per 31.12.2019 vises i noter til regnskap.

Barnehager

Teie kirkes barnehage har et regnskapsmessig merforbruk på kr 54 052.

Tripp-trapp åpen barnehage har et regnskapsmessig merforbruk på kr 81 109.

Ved merforbruk kommer strykningsbestemmelser inn og innebærer at regnskap avsluttes ved å avregne merforbruk mot tidligere avsetninger.

Barnehage regnskapene for 2019 avsluttes i null ved at mindreforbruk føres i balansen i påvente av fellesrådets regnskapsbehandling og disponering til disposisjonsfond.

Når det gjelder separate virksomheter der KF har eieransvar, vises det til egne årsrapporter der også regnskapsresultater kommenteres.

Bygninger – Eiendommer

Kirkelig fellesråd har ansvar for daglig forvaltning og vedlikehold av seks kirker, to kapell, ett bårhus, samt to separate driftsbygninger for gravferd. To av kirkebyggene (Nøtterøy og Tjøme kirker) er listeført hos Riksantikvaren. Det er tre kontorlokaler (Tjøme kirkestue, Borgheim menighetssenter og Teie kirke). Total bygningsmasse, inkludert menighetsbygg, er på om lag 5.200 kvm.

Det daglige vedlikeholdsarbeidet skjer med egen stab (driftsleder, vaktmester og gravferdspersonal) der også firma leies inn ved spesielle behov. Intern kontroll system for bygningsforvaltning etablert for KF i 2018. Systemet bidrar til en systematisk oppfølging av HMS krav, synliggjøring av behov og ansvarsfordeling.

I perioden 2014 – august 2019 var det en prosjektstilling knyttet til rehabiliteringsprosjekter og større vedlikeholdsoppgaver. Stillingen var lønnet over investeringsbudsjettet. Ved opprettelse av Færder kirkelig fellesråd er en fast stilling omgjort til formålet.

Nøtterøy kirkelige fellesråd hadde i perioden 2010-2018 samarbeidsavtale med et konsulentfirma som spesialiserte seg som kirkebygg konsulenter. Tilstandsrapporter og planer la et fremdriftsløp for rehabiliteringsplaner. Formål var å sette kirkebyggene i akseptabel og tilfredsstillende teknisk stand for ordinært vedlikehold innen 2020. Tidlig i 2018 meldte konsulentfirma at de ville avslutte kundeforhold men at de ville gjennomføre pågående prosjekter. Det var tvist om flere forhold som resulterte i forlik i juni 2019 og leveranse av FDV dokumentasjon på fem av prosjektene i september. Avslutning av kundeforhold med konsulentfirma samt at flere kirkebygg kom inn i portefølje i 2018 resulterte i lavere fremdrift i forhold til oppsatt plan, og revidert økonomiplan er vedtatt.

Alle bygg har tilstandsrapporter som videre prosjekter bygger på. I 2019 er nye tilstandsrapporter for Tjøme kirke og Hvasser kirke innhentet, samt en tilstandsvurdering av overflatebehandling for Hvasser kirke.

Vestfold interkommunal brannvesen har i 2019 gjennomført tilsyn i kirkebygg i Færder og Tønsberg. Arbeid med HMS og brannberedskap har vært et fokus i 2019 og fortsetter i 2020.

For 2019 var det tildelt 2,4 mill fra kommunen til investeringer for KF. Midler tilgjengelig fra tidligere år beløpte seg til ca 3,3 mill og ,6 mill fra KFs disposjonsfond er vedtatt brukt i 2019. Totalt utgjør det kr 6,4 mill tilgjengelig til investeringer, herav er det brukt 3,2 mill til finansiering av investeringsprosjekter. Resterende midler er avsatt til bundet investeringsfond til bruk i 2020. Se også noter til årsregnskap for detaljert oppstilling.

Følgende er utført:

Nøtterøy kirke:

Fullstendig gjennomgang og utbedring av lynvernanlegget.

Alle vinduer og dører er istandsatt og malt utvendig. Innvendige arbeider på dører og vinduer vil bli utført i forbindelse med rehabilitering av trappeganger og vegger innvendig. Renovering av trappeganger til gallerier ble påbegynt høsten 2019 og skulle etter planen vært ferdigstilt i løpet av året. Imidlertid ble det under arbeidet blottlagt deler av middelaldermur. Derfor ble arbeidet stanset i påvente av uttalelse fra Riksantikvaren. Arbeidet ble tatt opp igjen i januar 2020.

Det er utarbeidet en større konsulentrapport som grunnlag for søknad til Riksantikvaren om renovering av utvendige vegger og sokkelmur. Nøtterøy menighetsråd har uttalt seg positivt om synliggjøring av relieffene i forbindelse med renoveringsarbeid.

Teie kirke:

Nytt ringeanlegg for kirkeklokkene er installert. Dette innebærer automatisert klokkestyring og nye ringemotorer. I tillegg til at all elektronikk er skiftet ut.

Det er montert nye vinduer i kirkesalen mot himling og nede i ungdomssalen.

Vegger, fundament og sokkelmurer er undersøkt og istandsatt rundt hele kirken.

Det er montert faste stiger mellom de ulike taknivåene i henhold til arbeidstilsynets krav om arbeid i høyden.

Torød kirke:

Fullstendig gjennomgang og utbedring av lynvernanlegget.

Nytt ringeanlegg for kirkeklokkene er installert. Dette innebærer automatisert klokkestyring og nye ringemotorer og automatiske lukeåpnere. Samt kabling til nytt styringskap for elektronikk.

Mellom kirkens hovedinngang og P-plass ved kirkestua er det etablert ny universell gangsti. Langs kirkeskipets sørside er det lagt kantstein og singel. Våren 2020 blir prosjektet ferdigstilt med nytt asfaltdekke på kirkebakken og gangsti på nordsiden.

Veierland kirke:

Fullstendig gjennomgang og utbedring av lynvernanlegget

Gammelt el-inntak, hovedsikringer og overspenningsvern er skiftet.

Det er gjort omfattende dreneringsarbeider langs kirkeskipets grunnmur på begge sider.

Grunnmuren på sørsiden er stabilisert og fundamentert på nytt. Det er lagt nye punkter for sommervann både på sør og nordsiden. Enkelte større trær og noe kratt er fjernet. I tillegg er grøftet og gjort klart for strømkabel til redskapsbu/toalettanlegg.

Tjøme kirke:

Fullstendig gjennomgang og utbedring av lynvernanlegget.

Montering av nye snøfangere i henhold til leverandørens spesifikasjoner og beregning av takets bæreevne.

Det er montert nytt styrings og overvåkningsanlegg for varmeanlegget. Det betyr at kirken kun varmes opp ved bruk i henhold til utetemperatur. Samtidig overvåkes luftfuktighet i kirkerommet og ved loggende soner i kjeller, tårnhus og loft.

Det er utarbeidet en tilstandsvurdering/rapport med vedlikeholdsplan av OPAK.

Hvasser kirke:

Fullstendig gjennomgang og utbedring av lynvernanlegget.

Det er utarbeidet en tilstandsvurdering/rapport med vedlikeholdsplan av OPAK.

Det er utarbeidet en rapport med forslag til tiltak og behandling av kirkens kledning samt vinduer og dører av Juul og Bratfoss.

Borgheim menighetssenter:

I forbindelse med overgangen til Færder er flere møterom oppgradert. I 2019 er det installert 3 nye skjerm til møtelokaler (erstatte lerret og projektor) og en ny projektor til forsamlingslokale oppe.

Gravplassforvaltning

Fellesrådet er gravferdsmyndighet i Færder kommune. Dette innebærer at fellesrådet yter gravferdstjenester for hele befolkningen, uavhengig av tro eller kulturell bakgrunn, og at fellesrådet forvalter gravplassene i kommunen.

Til sammen er det fem gravplasser i Færder kommune, med om lag 13.000 graver. Navnede minnelunder (felles urnefelt) er etablert ved Nøtterøy kirkegård og Tjøme kirkegård. Totalt grøntareal er om lag 75 dekar.

Fellesrådet har ansvar for forvaltningen av rundt 640 gravstellsavtaler.

Erfaringer med koordinering av gravferdsoppgaver og jobbing på tvers av gravplassene i Færder i 2018 viste at det var behov for økt mobilitet og i 2019 ble en driftsbil anskaffet.

Totalt antall graverlegginger i 2019 var 232. Kremasjonsprosenten (urneandelen) er på ca. 58,5 %, og fortsetter trenden med sakte økning.

I løpet av 2019 er det opparbeidet nye gravfelter for urner og graver som er tilrettelagt for muslimsk gravlegging ved Nøtterøy kirkegård. Kommunen har hatt ansvar for prosjektledelse og gjennomføring av arbeidet har skjedd i nært samarbeid med driftsleder. Kalkulatoriske inntekter og kostnader vises i KFs regnskap som tjenesteyting. Feltene er klare for bruk fra 2020.

Med dette mener vi at vi får en totalkapasitet på både urne- og kistegraver som kan vare i 20-30 år, og at lovens krav om "ledige graver for minst 3 % av kommunens befolkning" er tilfredsstilt, jf. Gravferdsloven § 2.

I kommuneplanens arealdel er for øvrig også et område på ca. 15 da sør for Nøtterøy kirkegård avmerket til dette formålet. Foreløpig ser vi ingen grunn til å iverksette prosjektering her.

Møtet med tros- og livssynssamfunn er avholdt i 2019 sammen med Tønsberg- og Re kirkelige fellesråd.

Midlertidige brakker til bruk for gravferdsforvaltning på Tjøme er fjernet og det er utredet plassering av ny permanent driftsbygg på Gjervåg gravlund.

Færder kommune har behandlet sak om livssynsåpent seremonirom og har til sikte å utarbeide et hefte med oversikt over mulige lokaler til bruk. I tillegg tas sikte mot å tilrettelegge et system som gjør booking av slike rom enklere.

Samvirke mellom kommune og kirke

Kirkelig lovgivning innebærer at soknene rettslig sett er gjort selvstendige i forhold til kommunene. KF er ansvarlig for forvaltning av økonomi, personal, kirkebygg og gravplasser, mens kommunen er pålagt et forpliktende, finansielt ansvar for visse kirkelige utgifter. Avtale mellom Færder kommune og KF om kommunal tjenesteyting beskriver samarbeidsformer og tjenester som trer inn i stedet for særskilt bevilgning; de enkelte områder er spesifisert. Avtalen ble revidert i 2017.

Områdene for tjenesteyting er bl.a. knyttet til regnskaps- og lønnsføring, sommer- og vintervedlikehold (brøyting, strøing etc. samt stell av grønntanlegg), forsikringer, større bygg- og anleggsarbeider samt enkelte administrative oppgaver. Nye kirkebygg og anlegg/utvidelse av gravplass er kommunal tjenesteyting.

Årlig samarbeidsmøte med formannskap er ikke avholdt i 2019 ettersom høsten var opptatt med konstituering av nye politiske råd. Møtet ble holdt januar 2020. Slike møtepunkter er viktig for å sikre god dialog, kjennskap til kirkens virksomhet og drøfte felles problemstillinger og saker.

Borgheim, 14. februar 2020
Brooke Bakken
Kirkeverge Færder